

431. ՏԱՊԱՆԱՔԱՐԻ ՎՐԱ, գտնվելիս է եղել գյուղամիջի ավերակ եկեղեցու մոտ, Փիրհամզեի տոնմական գերեզմանոցում:

Այս է հանդիսս Յովսէփիմ. թվ. : ԶԷ: (1523):

Ծանոթ. Հավանաբար Փիրհամզեի եղբայրն է, որի կանգնեցրած խաչքարի վրա հրատարակիչները սխալմամբ Յոսապղէս են վերծանել անունը, արձ. .Յ 428):

Հրատ. Հալախ, XVIII, 135: Սմբատանց, 194:

ԼԱՆՁԱՂԲՅՈՒՐ (ԱՆՅՅԱԼՈՒՄ ԲՅՈՒՋԱՋԸՂ)

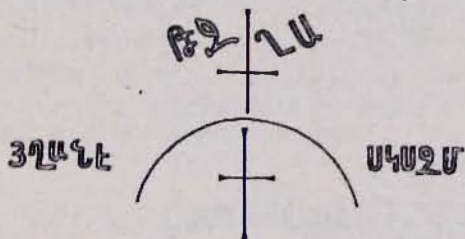
Դյաղի հին անունը մոռացվել է: Դյուղի արևմտյան կողմի բարձր սարի լանջին մնում են մի ընդարձակ լերդի պարիսպների մնացորդները, որտեղ նախաուրարական չարվածքների հետ կան նաև միջնադարյան մասեր: Բերդի մոտ են նաև IX—X դարերին վերաբերող մի փոքր եկեղեցու մնացորդները, որը հայանի է «Իկավսնք», «Պառավի վանք», «Ջահրայ վանք» անուններով, իսկ արձանադրություններ չկան ավստեղ:

Բերդ ժողովածուի մեջ տեղ գտած սակավաթիվ արձանադրությունները գյուղամիջի, համեմատաբար նոր կառուցված, եկեղեցու պատի մեջ ադուցված երկու խաչքարերի վրա լից են, որոնք, սակայն, ըստ լանջավոր տեղեկությունների և հենց իրենց բովանդակությամբ՝ բերված են Ղուռու խարաբա կոչված ավերակ գյուղատեղից: Եկեղեցուց վեր, լեռնալանջին զրուներվող դերիզմանաանն էլ միայն 2 արձանադրություն գտանք:

Դյուղում կան 2—3 հասարակ մատուռներ ևս, որոնց շուրջը արձանադրություններ չկան:

432. ԽԱԶԲԱՐ, գեղաքանդակ, մեծ, ագուցված է գյուղամիջի ս. Խաչ եկեղեցու սրևմայան պատին, մուտքից հարավ. քիվին, թեկերի արանքում և ստորին մասում՝ 4 տող.

ԿԱՄԱՆԱՅԵՍՏԱՆՈՒՏԵՐՍԱԳ,



ՍԿԱՆԿԵՑԻ ԽԱԶՍԲԱԷԽԱԲՍԻ

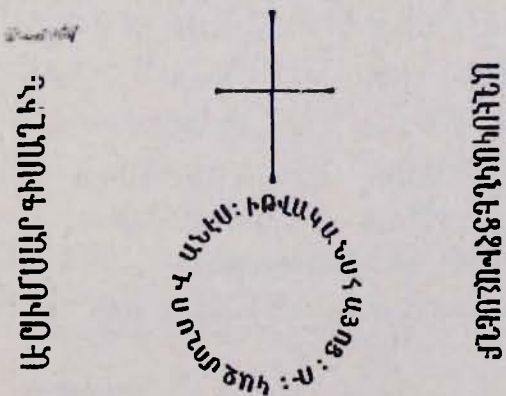
ԿԱՄԱՆԱՅԵՍՏԱՆՈՒՏԵՐ ՍԱՐԳԻՍ
ԿԱՆԿԵՑԻ ԽԱԶՍ ԲԱՐԵՍԱԽՍ ԻՆԶՂ:
ՅՈՎԱՆԷՍ ԿԱԶՄՈՂ. ԹՎ. : ԶՂԱ: (1542):

Ծանոթ. Բերված է Ղուռու խարաբայից, համեմատելի Սարգիս աղա, որդի Ամիրադին:

Լուսաճկ. 104

433. ԽԱԶԲԱՐ, դեղաքանդակ, մեծ, ագուցված է գյուղամիջի ս. Խաչ եկեղեցու արևմտյան պատին, մուտքից հյուսիս. քիվին, շրջանակներին և զնգի շուրջը, 4 տող.

ԿԱՄԱՆԱՅԵՍՏԱՆՈՒՏԵՐ ՍԱՐԳԻՍ



դեցու արևմտյան պատին, մուտքից հյուսիս. քիվին, շրջանակներին և զնգի շուրջը, 4 տող.

ԿԱՄԱՆԱՅԵՍՏԱՆՈՒՏԵՐ ՍԱՐԳԻՍ
ՍԱՐԳԻՍ ԿԱՆԿԵՑԻ ԽԱԶՍ ԵՂԲԱԽՐ
ԻՄՍԱՐԳԻՍ ԱՂԻՆ. Ի ԹՎԱԿԱՆՍ ՀԱՅՈՑ
: Ո: (1551). ԿԱԶՄՈՂՈՒ ՈՎԱՆԷՍ:

Ծանոթ. Բերված է Ղուռու խարաբայից:

Լուսաճկ. 105

434. ԽԱԶՔԱՐ, հասարակ, գտնվում է գյուղի գերեզմանատանը. քիվին 3 տող.

ԵՍ ՄԱԹՈՍ ԷՐԵՑԿԱ...

ԵՍ ՄԱԹՈՍ ԷՐԵՑ ԿԱՆԳՆԵՑԻՄՔ.

ՍԲԽ ԱՆՍՀՈԳՈՅԻՄԿԵ...

ԽԱԶՍ ՀՈԳՈՑ ԻՄ . . . | . . .

ԳՐՈՍ

ԱՐԾՎԱՔԱՐ (ՆԱԽԿԻՆՈՒՄ ՂՇԼԱՂ)

Գյուղի հին անունը մոռացվել է: Ջամբուի մեջ ալն հիշատակված է Ղշլաղ անունով, Հայ-
րավանքի վիճակալին գյուղերի ցանկում: Գյուղի մեջ արձանագրված հուշարձաններ չկան,
տեղագիր հեղինակները բացի «Դոլակներում» եղած Ագարակի արձանագրություններից (տե՛ս,
մեր Մանուչարի դաշտի գյուղատեղեր բաժինը) այս գյուղին են վերագրել երկու խաչքա-
րերի վրա եղած կարևոր արձանագրությունները: Երկար որոնելուց հետո մենք գտանք դրանց
վայրը, բայց տեղում պահպանված էր միայն մեկը, մյուսը կորել է: Խաչքարը կանգնած է.
իր հին վայրում՝ Ղշլաղի և Նոր Բալազետ քաղաքի արանքում, գետի մոտ, ջրանցքի եզրին:
Նա մոտ է ս. Հովհաննես մատուռին և քաղաքին ավելի, քան Ղշլաղին: Դժբախտաբար խաչ-
քարի թիկունքին եղած 9 տող արձանագրությունը խիստ մաշված և ջարդոտված է և ամբող-
ջովին վերծանել անհնար է, այդ պատճառով էլ թե՛ այս և թե՛ կորած խաչքարի վրալինը
արտագրում ենք առաջին հրատարակիչ Սմբատյանցից, մեր արտագրածի աներկբա ուղղում-
ներով և տողատելով.

435. կամաւն Ս.Յ. եւ Տիւրնանս | շինեցի Արծիւոյֆառո,
գն|էցի :Գ: (3) ոսակ մուլֆս | պարոն Նահդուլէն,
որդի պարոն | Սաղաթելին. Էլառայ ջաղացայ | ձորու
:Զ: (6) ըստակ մուլֆն՝ պարոն դասամ Սու | լթանէն,
դուուսր պարոն | Պապին:

Հրատ. Սմբատյանց, 492, Լալայան, XVІІІ, 132.

436. ԿՈՐԱԾ ԽԱԶՔԱՐԻ ԹԻԿՈՆՔԻՆ ԵՂԵԼ Է՝

Կամաւն այ. եւ Տիւրնան, որդի սր. Մաթոսին, թոռն
Ովանէսին և սրդիս իմ Աբրիհամն, Լուսմաֆոն, և
հանգուցեալ սրդիս իմ Սարգիսն և Փիւհամզէն,
և կողակիցն իմ Սիրմայ խաթուն, Եկինֆ Գաւառէն,
եփնեցին Արծիւաֆառո, կապեցին կաւմաւնջո. կանկնե-
ցի խաչո. թվ. : ԶՂԳ: (1544):

Ով առիւծ մահ առեր դու գիս,
Գերեալ եղեր ներոյ վիմիս,
Զարչարեցայ եւ Գաւառիս,
Փող մին չունիմ, պահեմ առ իս:

Մանոր. Խաչքարերի դիմաց կան գավառագետի կամուրջի մնացորդները:

Հրատ. Սմբատյանց, 492, Լալայան, XVІІІ, 131.